

«АРАЛ – КАСПИЙ МАГИСТРАЛІ» – батысқа бастайтын жаңа дәліз

**ПРЕЗИДЕНТ ҚАСЫМ-ЖОМАРТ ТОҚАЕВ ҮШ СТРАТЕГИЯ-
ЛЫҚ МАҢЫЗЫ БАР АВТОЖОЛ ҚҰРЫЛЫСЫНА
РЕСМИ ТҮРДЕ СТАРТ БЕРДІ. ОЛАРДЫҢ ҚАТАРЫНДА
МАҢҒЫСТАУ ӨңІРІ ҮШІН ТАРИХИ МАҢЫЗЫ БАР
«БЕЙНЕУ– СЕКСЕУІЛ» АВТОМОБИЛЬ ЖОЛЫ ДА БАР.
ЖОБА ІСКЕ АСҚАНДА ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТРАНЗИТТІК
ӘЛЕУЕТІ АРТЫП ҚАНА ҚОЙМАЙ, МАҢҒЫСТАУ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КӨЛІК-ЛОГИСТИКАЛЫҚ ХАБ РЕТІНДЕ
ЖАҢА ДЕҢГЕЙГЕ КӨТЕРІЛЕДІ.**

Мемлекет басшысы телекөпір арқылы «Қызылорда – Сексеуіл», «Ұлғайсын – Сексеуіл» автожолдарының құрылысын бастап берді. Президент бұл жобаларды Қазақстанның көлік инфрақұрылымын дамытудағы жаңа кезең деп бағалады. Қасым-Жомарт Тоқаевтың айтуынша, кейінгі жылдары елімізде көлік дәліздерін жаңғыртуға ерекше мән беріліп келеді. Былтыр республика бойынша 13 мың шақырым автожол салу және жөндеу жұмыстары жүргізіліп, оның 6 мың шақырымы пайдалануға берілген. Ал соңғы бес жылда автомобильмен жүк тасымалдау көлемі екі есеге өсіп, бұл саладан түскен табыс 1,5 триллион теңгеге жеткен.

– Өздеріңіз білесіздер, еліміз арқылы 8 халықаралық дәліз өтеді. Бұл

Президент «Бейнеу – Сексеуіл» бағытын халықаралық деңгейдегі стратегиялық жоба деп атап, оған «Арал – Каспий магистралі» атауын беруді ұсынды. Ұзындығы шамамен 800 шақырым болатын жаңа жол Қытай шекарасындағы өткізу бекеттерін Ақтау және Құрық теңіз порттарымен тікелей байланыстырады. Соның нәтижесінде Қытайдан Еуропаға жеткізілетін жүктердің жолы мың шақырымға қысқарып, жеткізу мерзімі үш тәулікке дейін азаяды.

– Осы жол ел аймақтары арасындағы байланысты нығайта отырып, Қытай мен Еуропаны жалғайтын «алтын көпір» ретінде қызмет етеді. Бұл жоба Қытай шекарасындағы өткізу бекеттерін Ақтау, Құрық порттарымен тікелей байланыстырады. Соның нәтижесінде Қытайдан Еуропаға дейін жүк тасымалдау ұзақтығы

болары анық. Сондықтан бұл жолды «Арал – Каспий магистралі» деп атаған дұрыс, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Сонымен қатар жалпы ұзындығы 774 шақырым болатын «Қызылорда – Сексеуіл» және «Ұлғайсын – Сексеуіл» бағыттары да қайта жаңғыртылады. Құрылыс жұмыстарын отандық компаниялар жүргізеді. Жоба барысында 10 мыңнан астам адам жұмыспен қамтылады. Барлық жол пайдалануға берілгеннен кейін жүк тасымалының көлемі 2,5 есеге өсіп, жылына 13,2 миллион тоннаға жетеді деп жоспарланып отыр.

Бұл жобалар өңірлер арасындағы байланысты күшейтіп қана қоймай, туризмнің дамуына, жаңа жұмыс орындарының ашылуына және ел экономикасының өсуіне ықпал етеді.

Телекөпір барысында Премьер-министрдің бірінші орынбасары Нұрлыбек Нәлібаев, Ақтөбе облысының әкімі Асхат Шахаров және Маңғыстау облысының әкімі Нұрдаулет Қилибай құрылыс жұмыстарына дайындық барысы туралы баяндады. Жаңа автомагистраль Маңғыстаудың көлік-логистикалық әлеуетін айтарлықтай күшейтеді. Ақтау мен Құрық теңіз порттары арқылы өтетін халықаралық жүк ағынының көлемі артып, өңірдің транзиттік мүмкіндігі кеңеймек. Президент барлық құрылыс жұмыстарын белгіленген мерзімде аяқтаудың маңызын атап өтіп, жобалардың 2029 жылдан кешіктірілмей пайдалануға берілуі қажеттігін айтты.

– Жергілікті автоөндірісті тарта отырып, отандық тасымалдаушыларды қолдаудың ұлттық бағдарламасын қабылдау әлеуетті еселейді. Мұның бәрі Қазақстанның транзиттік мүмкіндіктерін кеңейте түседі. Арал маңындағы иен даламен тартылып жатқан жолдар бұған дейін тұйық нүкте саналып келген бағыттарды Еуразияның негізгі көлік дәліздерінің тоғысына айналдырады. Бүгін бастау алып жатқан жұмысты уақытылы, яғни 2029 жылдан кешіктірмей аяқтау өте маңызды. Қажетті жағдайдың барлығы жасалып жатыр. Енді білек сыбана жұмысқа кірісу керек. Біз бір ел болып, бұл міндетті ойдағыдай жүзеге асырамыз. Мен бұған кәміл сенемін. Баршаңызға амандық, сәттілік және табыс тілеймін! – деді Мемлекет басшысы.

Жаңа жолдардың іске қосылуы Қазақстанның көлік дәліздерін жаңа

жолмен күн сайын 35 мыңға жуық автокөлік жүреді. Өткен жылы 13 мың шақырым автокөлік жолын салу және жөндеу жұмысы жүргізілді. Соның 6 мың шақырымы халық игілігіне берілді. Келесі жылы автокөліктерді өткізу бекеттері толық жаңартылады. Мұндай ауқымды жұмыс тәуелсіздік тарихында алғаш рет жүзеге асырылып отыр, – деді Мемлекет басшысы.

1 мың шақырымға, ал жүк жеткізу мерзімі 3 тәулікке дейін қысқарады. Халқымыздың таным-түсінігінде құдық қазу, көпір салу сауапты іс саналады. Осы тұрғыдан алып қарасақ, біз игілігі баршаға ортақ, яғни өзіміз де, өзгелер де пайдасын көретін аса жауапты жұмысты бастап отырмыз. «Бейнеу – Сексеуіл» бағыты республикалық, аймақтық, құрлықтық деңгейдегі маңызды жол

сапалық деңгейге көтеріп, Еуропа мен Азияны жалғайтын негізгі логистикалық бағыттардың біріне айналуына мүмкіндік береді. Ал Маңғыстау үшін бұл жоба өңірдің стратегиялық маңызын арттырып, жаңа экономикалық мүмкіндіктерге жол ашатын тарихи бастама болмақ.

«МАҢҒЫСТАУ» АҚПАРАТ

САЙЛАУШЫЛАР ТІЗІМДЕРІНДЕ ӨЗІҢІЗДІ ҚАЛАЙ ТЕКСЕРУГЕ БОЛАДЫ?

2026 жылғы 23 тамызда Қазақстан Республикасы Құрылтайының депутаттарын сайлау өтеді.

Әрбір азамат өзі туралы сайлаушылар тізімдеріндегі деректерді оның тұрғылықты жері бойынша құрылған сайлау учаскелерінің үй-жайларында дауыс беретін күнге он бес күн қалғанда немесе 2026 жылғы 7 тамыздан бастап тексере алады.

Әскери бөлімдерде, шалғай және қатынасу қиын аудандарда, демалыс үйлерінде, санаторийлік-курорттық ұйымдарда, үздіксіз жұмыс істейтін өндірісі бар ұйымдарда, жұмысты вахталық әдіспен ұйымдастыру орындарында, қоғамнан уақытша оқшаулауды қамтамасыз ететін арнаулы мекемелерде, Қазақстан Республикасының шет мемлекеттердегі өкілдіктерінің жанынан құрылған сайлау учаскелерінде сайлаушылар тізімдермен дауыс беру күніне бес күн қалғанда немесе 2026 жылғы 17 тамыздан бастап таныса алады.

Тізімге енгізілмеген, дұрыс енгізілмеген немесе тізімнен шығарып тасталған, сондай-ақ дәлсіздік жіберілген жағдайда азамат сайлау комиссиясына сайлаушылар тізімдеріндегі деректерді түзету қажеттігі туралы шағымдануға құқылы.

Түзетуді немесе тізімге енгізуді сайлау комиссиясы дереу жүргізеді. Сайлау комиссиясы өтініші мақұлданбаған жағдайда азаматқа оның өтінішінің мақұлданбағаны туралы уәжді шешімнің көшірмесін дереу береді. Шешім бойынша сайлау комиссиясы орналасқан жердегі сотқа шағым жасауы мүмкін, сот шағымды келіп түскен күні қарайды.

Жаңару үшін дауыс бер!

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ОРТАЛЫҚ САЙЛАУ КОМИССИЯСЫ**

ЕКІ АУЫЛ ТҰРАҚТЫ АУЫЗ СУМЕН ҚАМТЫЛДЫ

**АЙМАҚТАҒЫ АУЫЛ ТҰРғындарын
САПАЛЫ АУЫЗ СУМЕН ҚАМТАМАСЫЗ
ЕТУ БАҒЫТЫНДАҒЫ ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫСТАР
НӘТИЖЕСІНДЕ МАҢҒЫСТАУ АУДАНЫНЫҢ
ТҰШЫҚҰДЫҚ АУЫЛЫНДА МАҢЫЗДЫ
ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ЖОБА «ҚОНДЫҚҰДЫҚ-
ТҰШЫҚҰДЫҚ» СУ ҚҰБЫРЫ ПАЙДАЛАНУҒА
БЕРІЛДІ. НӘТИЖЕСІНДЕ, ТҰШЫҚҰДЫҚ ПЕН
ШЕБІР АУЫЛДАРЫНЫҢ ТҰРғындары ТҰРАҚТЫ
ӘРІ САПАЛЫ АУЫЗ СУҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗДІ.**

Нысанның ашылу салтанатына Маңғыстау облысының әкімі Нұрдаулет Қилибай қатысып, тұрғындарды жаңа нысанның іске қосылуымен құттықтады. Өңір басшысы халықты таза ауыз сумен қамтамасыз ету Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасына сәйкес жүзеге асырылып жатқан мемлекеттік саясаттың басым бағыттарының бірі екенін атап өтті.

– Мемлекет басшысы халықтың өмір сүру сапасын арттыруға, оның ішінде барлық елді мекенді сапалы ауыз сумен қамтамасыз етуге ерекше мән беріп келеді. Осы тапсырманы орындау мақсатында облыста кезең-кезеңімен инженерлік инфрақұрылым жаңартылып, жаңа жобалар жүзеге асырылуда. Бүгін іске қосылған «Қондықұдық – Тұшықұдық» су құбыры Тұшықұдық және Шебір ауылдарының тұрғындарын үздіксіз ауыз сумен қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Мұндай жобалар ауылдардың әлеуметтік-экономикалық дамуына тың серпін беріп, халықтың тұрмыс сапасын жақсартуға ықпал етеді, – деді облыс әкімі.

Жоба аясында ұзындығы 15 шақырымнан асатын жаңа су құбыры салынды. Заманауи талаптарға сай жүзеге асырылған инженерлік желі арқылы екі ауылға берілетін ауыз су көлемі айтарлықтай артты.

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

«Маңғыстау – қазақ даласының қиыр шеті ретінде осындай қияндағы өлкелерге тән ерекшеліктерді, рухани белгілерді барынша молынан сақтаған кеңістік....»
Серікбөл ҚОНДЫБАЙ.

«Маңғыстаудың жерасты мешіттері және олармен сабақтас нысандар» ЮНЕСКО-НЫҢ БҮКІЛӘЛЕМДІК МҰРАЛАР ТІЗІМІНЕ ЕНДІ

(Шопан ата жерасты мешіті, Қараман ата жерасты мешіті, Шақпақ ата жартасты мешіті, Сұлтан үні жерасты мешіті, Оғыландыдағы Бекет ата мешіті)

1945 ЖЫЛЫ 16 ҚАРАШАДА БІРІККЕН ҰЛТТАР ҰЙЫМЫНЫҢ БІЛІМ, ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ МӘДЕНИЕТ МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӨНІНДЕГІ ҰЙЫМЫ (UNESCO) ҚҰРЫЛДЫ. ДӘЛ ОСЫ КҮНІ ЛОНДОНДА ӨТКЕН КОНФЕРЕНЦИЯДА ОНЫҢ ЖАРҒЫСЫ ҚАБЫЛДАНЫП, ОҒАН 37 МЕМЛЕКЕТ ҚОЛ ҚОЙДЫ. БҮГІНДЕ БҰЛ ҰЙЫМҒА 193 ЕЛ МҮШЕ.

Қазақстан ЮНЕСКО-ға 1992 жылы 22 мамырда мүше-лікке енді. ЮНЕСКО-мен белсенді әріптестікке және әлемдік қауымдастыққа бірігуге ерекше ден қоя отырып, 1993 жылы ұйыммен өзара қарым-қатынаста негізгі бағыт-тарды анықтайтын ҚР СІМ жанынан ЮНЕСКО ісі бойынша ҚР Ұлттық комиссиясы құрылды.

ЮНЕСКО-ның басты мақсаттары-ның бірі – жер бетіндегі көрікті, тари-хы бай мәдени жәдігерлер мен табиғи мекендерді қорғау. ЮНЕСКО тізіміне енген мұралар адамзат үшін өте құнды әрі ортақ дүние саналады. Мұндай жәдігерлер ұлтқа бөлінбейді, адам-затқа ортақ. Нысандарды тізімге қосу мен қорғауға алуды арнайы маман-дар жүрешеді. Мәдени жәдігер тізімге қосылғаннан кейін халықаралық қор-ғау құқығына ие болып, ЮНЕСКО-ның бақылауына өтеді. Мұраны тізімге қосуды да, шығаруды да ұйымның өзі шешеді.

ЮНЕСКО-ның 2001 жылдан бергі тұрақты өкілі, ақын, қоғам қайраткері, Невада-Семей қозғалысының төра-ғасы Олжас Сүлейменов кезекті бір сұхбатында «Маған бұл жұмыс тіптен ұнайды. Өйткені бұл білім мен мәде-ниет саласына жақын, сырт қарағанда бұл жұмыс оңай болғанымен қағазы көп үкіметтік қызметтердің бірі деп айтуға болады. Менің бір орындалған арманым Колизей мен атітек пирами-даларының қатарына Қожа Ахмет Яссауи кесенесін қостық. Енді мұра-ның сақталу мен қорғалуын әлемдік ұйым қадағалап отыратын болады. Ұйым Қазақстанға көп мән береді. Біз осы ұйымға кіру арқылы басқа мәдени-етпен қарым-қатынас жасай отырып өзіміздің мәдениетіміздің адамзат өркениетінің бір бөлігі екендігін өзге-лерге сезіндіру» деген болатын. Міне-кей, осылайша қазіргі таңда әлемдік мұра тізіміне енген ескерткіштеріміз қатары көбейіп, әрбір нысан өзінің мемлекет аумағында қорғалуы тиіс жә-

не жаһандық деңгейде насихатталады.

Маңғыстаудың жартасты мешіт-терін ЮНЕСКО тізіміне енгізу жұ-мыстары Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың бастамасымен қолға алынып, Президент 2024 жылы Атырауда өткен Ұлттық құрылтайдың үшінші отырысында осы бағыттағы жұмысты бастауды тапсырған бола-тын.Өздеріңізге мәлім болғандай быыл 25 шілде күні Оңтүстік Кореяның Пусан қаласында өткен ЮНЕСКО-ның Бүкіләлемдік мұра комитетінің 48-сессиясында «Маңғыстаудың жер-асты мешіттері және олармен сабақ-тас нысандар» Бүкіләлемдік мұралар тізіміне енгізілді. Сериялық нысан құ-рамына: Шопан ата жерасты мешіті, Қараман ата жерасты мешіті, Шақпақ ата жартасты мешіті, Сұлтан үні жера-сты мешіті, Оғыландыдағы Бекет ата мешіті енді.

Әрбір кешеннің құрамына жер-асты мешіттері, қорымдар, сопылық ілім өкілдерінің кесенелері мен жер-леу орындары, зиярат жолдары, киелі құдықтар және діни мәні бар өзге де нысандар кіреді. Бұл орындар ғасырлар бойы үзілмеген рухани дәстүрдің сақ-талуына ықпал етіп, бүгінге дейін зия-рат етушілердің маңызды орталығы ретінде маңызын жоғалтқан жоқ. Со-нымен қатар киелі орындарды күтіп-баптап, олардың сабақтастығын жал-ғап келе жатқан шырақшылық дәстүрі де сақталған.

Бес кешеннің барлығы мемле-кет қорғауында және республикалық маңызы бар тарих және мәдениет ес-керткіштерінің мемлекеттік тізіміне енгізілген. Оларды ұзақ мерзімге сақ-тауды қамтамасыз ету мақсатында 2027 – 2032 жылдарға арналған кешенді бас-қару жоспары әзірленіп жатыр. Құжат-та ескерткіштерді сақтау, киелі тари-хи-мәдени кеңістікті қорғау, келушілер ағынын тиімді ұйымдастыру, ықтимал қатерлердің алдын алу және ғылыми зерттеулер жүргізу мәселелері қам-тылған.

Осы орайда енді Маңғыстау мешіт-терінің басты сәулеттік ерекшелігі, тарихи-мәдени құндылықтары күллі әлемге танылады. Өлкенің мұндай тари-хи-мәдени ескерткіштерінің басты сәулеттік ерекшелігі – олардың та-биғи жартастардан ойылып жасалуы, табиғи жарық пен желдету жүйесінің қолданылуы, көп бөлмелі құрылымы және табиғатпен үйлескен бірегей сәу-леттік шешімдері. Сондықтан олар Қазақстандағы ғана емес, әлемдегі сир-ек кездесетін сәулет ескерткіштері бо-лып саналады.

Жерасты мешіттер борлы жартас-тардың ішінен ойылып жасалған. Бұл әдіс жаздың аптап ыстығында салқын, қыста жылы микроклимат қалыптас-тырады. Төбесінде арнайы жарық түсі-ретін және ауа өткізетін ойықтар орна-ласқан. Олар ішкі бөлмелерді табиғи жарықпен қамтамасыз етіп, желдету қызметін атқарады. Кейбір мешіттер бірнеше бөлмелерден тұрады. Әр бөлме намаз оқу, шәкірттерді оқыту, оңаша құлшылық ету сияқты түрлі мақсаттарға арналған. Ал енді бірінін орталық бөлмелері күмбез тәрізді етіп жасалған. Кейбір мешіттердің төбесі ұстап тұратын тас бағаналары да сақ-талған. Қабырғаларында арабша, эпи-графикалық жазулар, геометриялық өрнектер және көне таңбалар да кез-деседі.

Табиғатпен үйлесімді орналасуы мешіттер көбіне биік жартастардың етегінде немесе Үстірттің шетінде орналасқан. Бұл сопылық дәстүрдегі оңашалану қағидасына сәйкес келеді. Маңғыстауда сопылық дәстүр мен көшпелі мәдениеттің сан ғасырлық сабақтастығы нәтижесінде қалып-тасқан бірегей киелі кеңістіктің әлем-дік мәдени мұра үшін маңызы орасан.

Халқымыздың өткенінен сыр шер-тетін қастерлі мұра тарихи-мәдени жә-дігерлер – өткен тарихтың куәсі. Олар кейінгі ұрпаққа аманат. Оны зерт-теп, зерделеу, ғылыми айналымға ен-гізу, кейінгі ұрпаққа сыны мен сырын жоғалтпай жеткізу – әрбір Отанын сү-йетін азаматтың парызы.

Айман ЯРИХАНОВА,
Маңғыстау мемлекеттік тарихи-мәдени қорығының экскурсия-көпшілік бөлімінің меңгерушісі.

СОТ ҚЫЗМЕТІН ҰЙЫМДАСТЫРУ – ЖАУАПТЫ ӘРІ МАҢЫЗДЫ МІНДЕТ

Елімізде заң үстемдігін қам-тамасыз ету, азаматтардың құқықтары мен бостандық-тарын қорғау бағытында сот жүйесі-не ерекше жауапкершілік жүктелген. Сот төрелігінің сапалы жүзеге асыры-луы судьялардың кәсіби біліктілігімен қатар, соттардың ұйымдастырушылық қызметінің тиімділігіне де тікелей байланысты. Сондықтан сот қызме-тін ұйымдастыру – сот төрелігінің сапасына әсер ететін маңызды бағыт-тардың бірі. Қазақстан Республикасы Сот әкімшілігі – соттардың тәуел-сіз қызметіне қажетті жағдай жасап, олардың ұйымдастырушылық қызме-тін қамтамасыз ететін мемлекеттік орган. Оның негізгі міндеті – судья-лардың сот төрелігін жүзеге асыру-ына барлық қажетті жағдай жасап, соттардың үздіксіз әрі тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету. Осы бағытта Қазақстан Республикасы Сот әкімші-лігінің Маңғыстау облысы бойынша департаменті өңірдегі соттардың қыз-метін ұйымдастыру, материалдық-техникалық базасын нығайту, ақпа-раттық-коммуникациялық жүйелердің тұрақты жұмысын қамтамасыз ету, мемлекеттік қызмет көрсету сапасын арттыру және сот инфрақұрылымын жетілдіру бойынша жүйелі жұмыстар

жүргізуде. Қазіргі таңда сот жүйесін цифрландыру – уақыт талабы. Бұл бағытта енгізілген электрондық сер-вистер азаматтардың сотқа жүгіну тәртібін едәуір жеңілдетіп, сот қыз-метінің ашықтығы мен қолжетім-ділігін арттыруға мүмкіндік берді. Азаматтар талап қою, өтініш жо-лдау, сот актілерін алу сияқты қызмет-терді электрондық форматта пайдала-нып, өз уақытын үнемдеуде. Мұндай өзгерістер халыққа қолайлы жағдай жасап қана қоймай, сот жүйесіне де-ген сенімді нығайтуға да ықпал етеді. Сонымен бірге сот ғимараттарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету, оларды заманауи техникалық құралдармен жабдықтау, құжат айналымын жетіл-діру, мемлекеттік қызмет көрсету сапа-сын арттыру, сыбайлас жемқорлық-тың алдын алу және қызметтік әдеп қағидаттарын сақтау мәселелері де тұрақты бақылауда. Сот әкімшілігі қызметкерлерінің еңбегі көп жағдайда көпшілікке көріне бермейді. Алайда олардың күнделікті атқаратын жұмы-сы соттардың қалыпты жұмыс істеуі-не, істердің уақытылы қаралуына және азаматтарға сапалы қызмет көрсетуі-не негіз болады. Сондықтан сот қыз-метін ұйымдастыру саласында еңбек ететін әрбір қызметкердің кәсібилігі,

жауапкершілігі мен адалдығы сот жүйесінің тиімді қызметіне тікелей әсер етеді. Бүгінде қоғам сот жүйе-сінен ашықтықты, әділдікті және жоғары жауапкершілікті күтеді. Осы талаптарға сай болу үшін сот әкімші-лігі де өз қызметін үнемі жетілдіріп, заманауи басқару тәсілдерін енгізуге, цифрлық технологияларды дамытуға және көрсетілетін қызметтердің сапа-сын арттыруға басымдық беріп келеді. Алдағы уақытта да Қазақстан Респу-бликасы Сот әкімшілігінің Маңғыстау облысы бойынша департаменті сот-тардың тиімді қызметін ұйымдастыру, азаматтарға қолайлы жағдай жасау және сот жүйесіне деген қоғамдық сенімді нығайту бағытындағы жұмыс-тарын жалғастыра береді. Себебі сот қызметін сапалы ұйымдастыру– әділ сот төрелігінің кепілі, ал әділ сот – құқықтық мемлекеттің басты құнды-лықтарының бірі. Әділдік үстемдік құрған қоғамда заңға деген құрмет артып, азаматтардың мемлекетке де-ген сенімі нығая түседі. Осы жолда сот қызметін ұйымдастыру саласын-да атқарылып жатқан әрбір жұмыс заң үстемдігін қамтамасыз етуге және құқықтық мемлекет қағидаттарын орнықтыруға бағытталған маңызды кадам болып қала береді.

Маржан АЛИМБЕТОВА,
ҚР Сот әкімшілігінің Маңғыстау облысы бойынша департаменті басшысының орынбасары.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Бузачи нефть» ЖШС «Шығыс Қаратұрын кен орнында жобалық тереңдігі 1200 (±250) метр болатын 16 пайдалану ұңғымаларын салуға арналған топтық техни-калық жобасының, қолда бар бұрғылау қондырғыларына ZJ-30 қосымша бұрғы-лау қондырғысын қосу бөлігінде жобаға қосымшаға ҚОҚБ және табиғатты қорғау іс-шаралары жоспары бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдаулардың өткізілетіні туралы хабарлайды.

Қоғамдық тыңдаулардың өткізілетін күні, уақыты және орны: 2026 жылғы 8 қыркүйек, сағат 11:00-де, Маңғыстау облысы, Шебір ауылы мәдениет үйі ғимара-тында өтеді.

Жобаның орналасқан жерінің және ықпал ету аумағының географиялық координаттары: 45°21,54" с.е. 52°19,41" ш.б.

Тапсырыс берушінің атауы және байланыс деректері: «Бузачи нефть» ЖШС, Ақтау қаласы, 13-шағынауданы,ғимарат 32 «В». тел.: 8 (7292) 290-211. БСН: 931240001487, Эколог: Тажмуратова Кунсулу, телефон 87775996014.

Жобаны әзірлеушілердің атауы және байланыс деректері: «ҒӨО» ЖШС, БСН: 010140003415, Ақтау қ., 5-ш.а., 5 «Г» ғимараты.

Онлайн қосылу сілтемелері:
<https://us05web.zoom.us/j/85636030609?pwd=pWxviJs0NyVvSLDfPRjx5mQoQJXV7tW.1>

Конференция идентификаторы: 856 3603 0609, **Кіру коды:** 9SG91W
Қоғамдық тыңдауларды ұйымдастыруға жауапты жергілікті атқарушы органның атауы және байланыс деректері: «Маңғыстау облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, Экологиялық сарап-тама жобалары бөлімі, бас маман Базарбай С.С., e-mail: s.bazarbay@mangystau.gov.kz, тел.: 8 (7292) 43-10-88, 8 (778) 113-98-97.

Ескертулер мен ұсыныстар <https://ndbecology.gov.kz/> сайтында және s.bazarbay@mangystau.gov.kz электрондық поштасы арқылы қабылданады.

Жоба құжаттамасы <https://ndbecology.gov.kz/> ақпараттық жүйесінде және <https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/> интернет-ресурсында орна-ластырылған.

LADA GRANTA автокөлігі сатылады.

- * Жылы: 2016
- * Қозғалтқыш көлемі: 1.6 л
- * Жанармай: Газ / Бензин
- * Беріліс қорабы: Механика (МКПП)
- * Түсі: ақ

Байланыс нөмірі:

8 778 915 15 88

БАСПАСӨЗ-2026

«МАҢҒЫСТАУ»

газетіне жазылу науқаны жүріп жатыр

«Халық» және «Каспий» қосымшасы арқылы онлайн жазылуға болады

Туған өлкеніздің үнін жеткізетін – «Маңғыстау» газеті!

«МАҢҒЫСТАУ» ГАЗЕТІНЕ ЖАЗЫЛУ

Жазылу түрлері	Редакция арқылы жазылу бағасы	«Қазпошта» АҚ арқылы жазылу бағасы	Индекс
Занды тұлғалар үшін үш айға	4 092,05 теңге	6 470,00 теңге	15492
Жеке тұлғалар үшін үш айға	2 046,25 теңге	3 236,88 теңге	65492

Бұл бос орын

сіздің

ЖАРНАМАҢЫЗҒА

АРНАЛҒАН

ТЕЛЕФОН: 20-48-42

подписка через Kaspi Bank

Газета
выходит
во вторник
и четверг

ОГНИ

Мангистау

ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА ОБЛАСТИ

Издаётся с июля 1967 года

ВТОРНИК ● 4 августа 2026 года ● № 80 (13349)

ПРЕЗИДЕНТ ДАЛ СТАРТ СТРОИТЕЛЬСТВУ ТРЕХ СТРАТЕГИЧЕСКИ ВАЖНЫХ АВТОДОРОГ

Глава государства Касым-Жомарт Токаев выступил на телемосте, посвященном началу строительства автодорог Кызылорда – Саксаульск, Улгайсын – Саксаульск и Бейнеу – Саксаульск.

В своем выступлении Президент заявил, что сегодня начинается строительство крупных проектов, имеющих особое стратегическое значение для нашей страны. По его словам, транспортно-логистическая отрасль является мощным локомотивом экономического роста Казахстана, находящегося на перекрестке важнейших путей.

– Дороги – артерии жизни. Государство неизменно уделяет первостепенное внимание развитию этой сферы. Наша цель – укрепить статус Казахстана как ключевого транзитного хаба Евразии. Я неоднократно говорил об этом. Как известно, наша страна служит главным мостом, соединяющим Европу и Азию. Основная часть сухопутных грузоперевозок между Востоком и Западом проходит через Казахстан. Поэтому формирование современной, передовой транспортной системы является стратегической задачей. В целом в стране проводится большая работа в этом направлении. В прошлом году была введена в эксплуатацию вторая линия железной дороги Достык – Мойынты, благодаря чему объем грузоперевозок вырос в пять раз. Также была запущена железнодорожная линия в обход станции Алматы, что существенно сократило сроки доставки грузов. Самое главное, что столь масштабные проекты реализуются силами отечественных специалистов, – сказал Глава государства.

Президент отметил, что вся эта работа демонстрирует огромный потенциал Казахстана в транспортно-логистической сфере.

– В прошлом году общий объем перевозок в стране вырос на шесть процентов и составил около 37 миллионов тонн. В этом году завершится строительство железнодорожных линий Мойынты – Кызылжар и Дарбаза – Мактаарал, а в следующем году – Бахты – Аягоз. Кроме того, мы уделяем особое внимание автомобильной отрасли. В последние годы в Казахстане проводится масштабная модернизация автодорог. Успешно завершён ряд крупных инфраструктурных проектов. Наглядное тому подтверждение – трассы по направлениям Западная Европа – Западный Китай, Караганда – Алматы, Центр – Юг, Атырау – Астрахань, Талдыкорган – Усть-Каменогорск, Калбатау – Майкапчагай. За последние пять лет объем автомобильных грузоперевозок увеличился вдвое. В прошлом году доход от этого вида услуг достиг 1,5 триллиона тенге. Как известно, через Казахстан проходит восемь международных коридоров. По этим трассам ежедневно передвигается порядка 35 тысяч автомобилей. В прошлом году было построено и отремонтировано тринадцать тысяч километров дорог, шесть тысяч из них введены в эксплуатацию. В 2027 году пройдут полную реконструкцию автодорожные контрольно-пропускные пункты (КПП). Подобная масштабная работа будет проведена впервые за годы независимости страны, – подчеркнул Касым-Жомарт Токаев.

Глава государства сообщил, что в настоящее время дорожно-ремонтные работы охватили все регионы.

– Недавно началось строительство объездной дороги вокруг Сарыагаша и модернизация трассы Жезказган – Караганда. Наряду с этим по всей стране ведется работа по возведению жилого фонда, учреждений образования, здравоохранения, инженерных сетей и других объектов социальной инфраструктуры. Одним словом, сегодня Казахстан переживает грандиозный строительный бум. Безусловно, это наглядно подтверждает, что страна взяла курс на уверенный рост и перешла к качественно новому этапу модернизации, – отметил Президент.

Касым-Жомарт Токаев
рассказал о запуске проекта
по прокладке новой
автомагистрали Бейнеу –
Саксаульск общей
протяженностью 800 км.
По его мнению, эта дорога
призвана обеспечить не только
межрегиональное сообщение,
но и превратиться в ключевую
международную
транспортную артерию.

“ – Укрепляя связи внутри Казахстана, дорога станет также «золотым мостом» между Китаем и Европой. Проект напрямую соединит контрольно-пропускные пункты на границе Китая с портами Актау и Курык. В результате протяженность грузоперевозок из КНР в Европу сократится на одну тысячу километров, а время доставки – до трех дней. В системе ценностей нашего народа обустройство колодцев и возведение мостов издревле считается проявлением добродетели и заботы о людях. Другими словами, мы начинаем реализацию исключительно важной инициативы, которая послужит и нашему благополучию, и благополучию наших соседей. Автодорога Бейнеу – Саксаульск, несомненно, обретет статус ключевой транспортной артерии республиканского, регионального и трансконтинентального значения. Именно поэтому для данного маршрута наиболее точно подходит название «Аральско-Каспийская магистраль», – заметил Глава государства.

Наряду с этим Президент заявил, что начнутся работы по расширению пропускной способности и комплексной реконструкции трасс Кызылорда – Саксаульск и Улгайсын – Саксаульск, общая протяженность которых составляет 774 километра.

– К реализации проектов привлекут отечественные компании, что позволит обеспечить рабочими местами свыше десяти тысяч человек. После запуска магистралей грузопоток увеличится в 2,5 раза и достигнет 13,2 млн. тонн ежегодно. Безусловно, данные проекты внесут вклад в развитие национальной экономики и туризма, а также повышение благосостояния населения. Каждый такой проект органично встроен в транспортную систему всего Казахстана. Исторически сложившиеся вертикальные транспортные сети теперь дополняются горизонтальными связями. Главная цель – превратить нашу страну в один из ведущих логистических узлов, соединяющих Европу и Азию. Автомобильные перевозки в Казахстане практически сравнялись по уровню доходов с железнодорожным транспортом. Поэтому важной

задачей является не просто строительство дорог, а создание современной цифровой экосистемы. Принятие Национальной программы поддержки отечественных перевозчиков с участием местного автопромакратно усилит имеющийся потенциал. Все это позволит расширить транзитные возможности Казахстана. Дороги жизни в неосвоенных степях Приаралья сделают тупиковые прежде маршруты важными перекрестками ключевых транспортных коридоров Евразии. Принципиально важно завершить все запущенные сегодня проекты в строго установленные сроки – не позднее 2029 года. Для этого созданы все необходимые условия. Теперь пора переходить к их реализации. Уверен, общими усилиями мы успешно выполним поставленную задачу. Желаю всем крепкого здоровья, успехов и благополучия! – подытожил свое выступление Касым-Жомарт Токаев.

В ходе телемоста первый заместитель Премьер-министра Нурлыбек Налибаев, аким Актыбинской области Асхат Шахаров и аким Мангистауской области Нурдаулет Килыбай доложили о готовности к запуску проектов. Кроме этого, с речью выступил председатель совета ветеранов Кызылординской области Серик Дуйсенбаев, который передал Президенту благодарность жителей региона.

Akorda.kz

КАК ПРОВЕРИТЬ СЕБЯ В СПИСКАХ ИЗБИРАТЕЛЕЙ?

23 августа 2026 года
состоятся выборы
депутатов Курултая
Республики Казахстан.

ҚҰРЫЛТАЙ
23 августа

ГОЛОСУЙ ЗА
ОБНОВЛЕНИЕ!

Каждый гражданин вправе проверить данные о себе в списках избирателей за пятнадцать дней до дня голосования или с 7 августа 2026 года в помещениях избирательных комиссий по месту своего проживания.

На избирательных участках, образованных в воинских частях, отдаленных и труднодоступных районах, в домах отдыха, в санаторно-курортных организациях, в организациях с непрерывно действующим производством, в местах организации труда вахтовым методом, специальных учреждениях, обеспечивающих временную изоляцию от общества, при заграничных учреждениях Республики Казахстан в иностранных государствах избиратели могут ознакомиться со списками за пять дней до дня голосования или с 17 августа 2026 года.

При невключении, неправильном включении или исключении из списка, а также допущении неточности, гражданин вправе подать заявление в избирательную комиссию о необходимости исправления данных в списках избирателей.

Исправление или включение в список производится избирательной комиссией немедленно. В случае отклонения заявления избирательная комиссия безотлагательно выдает гражданину копию мотивированного решения об отклонении его заявления. Решение может быть обжаловано в суде по месту нахождения избирательной комиссии, суд рассматривает жалобу в день ее поступления.

Голосуй за обновление!

Центральная
избирательная комиссия
Республики Казахстан

На заметку

Пенсионная система Республики Казахстан остается одной из наиболее обсуждаемых тем, поскольку затрагивает интересы практически каждого гражданина. Изменения в законодательстве, вопросы формирования пенсионных накоплений, достаточности выплат и перспектив развития системы вызывают широкий общественный интерес. Чтобы разобраться в наиболее актуальных вопросах, получить разъяснения и узнать о планируемых мерах по совершенствованию пенсионного обеспечения, мы поговорили с директором Мангистауского областного филиала ЕНПФ Айман Аубакировой.

ЕНПФ: ОБ АКТУАЛЬНОМ

– Айман Дюсембековна, что будет с пенсионными накоплениями граждан после вступления в силу изменений в Социальный кодекс? Гарантирована ли их сохранность и чем она обеспечена?

– Статья 217 Социального кодекса предусматривает, что с 1 января 2027 года «Государство гарантирует получателям пенсионных выплат сохранность обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов в Едином накопительном пенсионном фонде в размере фактически внесенных обязательных пенсионных взносов, обязательных профессиональных пенсионных взносов».

Гарантия сохранности пенсионных активов со стороны государства обеспечивается посредством регулирования деятельности ЕНПФ и частных управляющих инвестиционным портфелем (УИП), установления требований к инвестиционной деятельности как Национального банка Республики Казахстан (НБРК), так и УИП, требований по диверсификации и снижению рисков при размещении пенсионных активов, и другими регуляторными нормами. Таким образом, накопительная пенсионная система и пенсионное обеспечение казахстанцев в целом остаются под регулированием, контролем и ответственностью государства.

– Кто управляет пенсионными активами?

– Инвестированием пенсионных активов занимается Национальный банк РК (НБРК), а с 2021 года и управляющие инвестиционным портфелем (УИП), имеющие соответствующую лицензию и отвечающим требованиям уполномоченного органа. Главная цель такого доверительного управления пенсионными накоплениями – инвестирование в различные финансовые инструменты и получение дохода. Управляющие пенсионными активами – НБРК и УИП имеют собственные стратегии инвестирования пенсионных активов и самостоятельно определяют структуру инвестиционного портфеля в рамках инвестиционной декларации.

– Какие институты входят в актуальный реестр управляющих пенсионными активами?

– Это шесть частных компаний, которым казахстанцы могут доверить управление своими пенсионными накоплениями: АО «Alatau City Invest», АО «BCC Invest», АО «Сентрас Секьюритиз», АО «Halyk Finance», АО «Halyk Global Markets», АО «Tansar Capital». Ознакомиться с информацией об УИП и изучить их инвестиционные декларации

можно на сайте www.enpf.kz в разделе «Услуги» – «Реестр управляющих инвестиционным портфелем», а также посредством информационной интернет-платформы invest.enpf.kz.

– Законодательными изменениями предусмотрена возможность передачи до 100% пенсионных накоплений, сформированных за счет обязательных пенсионных взносов и обязательных профессиональных пенсионных взносов, в управление управляющему инвестиционным портфелем (УИП). Как будет работать данный механизм?

– Статьей 40 Социального кодекса предоставлено вкладчикам право на самостоятельное принятие решений по передаче своих пенсионных накоплений в управление УИП и (или) сохранение их

под управлением Национального банка. В сентябре 2026 года также вступают в силу законодательные изменения, предусматривающие расширение инвестиционных возможностей вкладчиков. Если сейчас вкладчики могут передавать в управление УИП до 50% обязательных и обязательных профессиональных накоплений и до 100% добровольных, то с осени они смогут передать в управление УИП как добровольные пенсионные накопления, так и накопления, сформированные за счет обязательных пенсионных взносов (ОПВ) и обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ), в полном объеме.

Вкладчик вправе самостоятельно выбрать один или несколько УИП, а также различные инвестиционные портфели, то есть инвестиционные стратегии для управления пенсионными активами, предлагаемые УИП, которые различаются по уровню риска, ожидаемой доходности и сроку инвестирования. Для того чтобы перевести деньги в доверительное управление УИП, вкладчику нужно подать заявление по определенной форме. Сделать это можно в личном кабинете на сайте enpf.kz, интернет-платформе

invest.enpf.kz, используя электронную цифровую подпись, либо в любом отделении ЕНПФ.

– Что дает перевод пенсионных накоплений? Как вкладчики могут найти полную информацию об управлении пенсионными активами и отслеживать результаты деятельности управляющих компаний?

– Перевод до 100% пенсионных накоплений в управление УИП открывает перед вкладчиками возможности для долгосрочного приумножения капитала при выборе УИП с лучшей историей доходности или более агрессивной стратегией. Единым инфраструктурным институтом на пенсионном рынке является ЕНПФ, 100% акций которого принадлежат правительству. С реализацией вкладчиками права передачи в управление УИП своих накоплений, институциональная задача ЕНПФ возросла. ЕНПФ – общий учетный и информационный центр для всех вкладчиков, оператор их индивидуальных пенсионных счетов вне зависимости от того, кто управляет активами (НБРК и/или УИП по выбору вкладчика).

ЕНПФ обеспечивает доступные услуги и сервисы, связанные с управлением пенсионными активами, полностью отражая информацию о накоплениях граждан в выписках в режиме «24/7». Кроме того, для вкладчиков ЕНПФ запущена информационная интернет-платформа (invest.enpf.kz) как современный цифровой ресурс, предоставляющий возможность сопоставлять результаты по управлению активами всех управляющих (НБРК и УИП). Invest.enpf.kz предоставляет доступ к информации о доходности, позволяет в динамике по заданному диапазону периодов сопоставлять данные по управляющим активами и их портфелям. С помощью данной платформы вкладчики могут ознакомиться со структурой инвестиционных портфелей, показателями доходности за различные периоды, составом инвестиционных инструментов, сравнительными характеристиками различных управляющих, инвестиционными декларациями и стратегиями управления. Кроме того, инфор-

мация об инвестиционной деятельности регулярно публикуется на сайте enpf.kz, интернет-платформе invest.enpf.kz и обновляется на постоянной основе.

– Как будет обеспечиваться ответственность УИП при получении пенсионных накоплений в доверительное управление?

– Вкладчик вправе самостоятельно выбирать УИП и инвестиционный портфель, то есть инвестиционную стратегию для управления пенсионными активами, которые различаются по уровню риска, ожидаемой доходности и сроку инвестирования. В свою очередь УИП несет законодательно установленную ответственность за доверительное управление пенсионными активами и в случае отрицательной разницы между номинальной доходностью, полученной УИП, и минимальным значением доходности, рассчитанным согласно требованиям регулятора, возмещает отрицательную разницу за счет собственного капитала УИП.

Беседовала
Гульмира САДЫРОВА

ТОО «Man'g'ystay' Gaz» (БИН: 180540035352) СООБЩАЕТ О СВОЕЙ ЛИКВИДАЦИИ.

Претензии принимаются в течение двух месяцев со дня опубликования объявления по адресу: г. Актау, 29а мкр., здание 115, тел. +7 7759618284.

Нотариус г. Актау Жариева С. Ш.

РАЗЫСКИВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ

гр. Таушанова Әділета Бегейұлы, умершего 10.06.2026 года. Обращаться со дня опубликования объявления в нотариальную контору, расположенную по адресу: Мангистауская обл., г. Актау, 26 мкр., дом 22, 134 кв., тел. +7701 7773139.

Нотариус г. Актау Жариева Э. Н.

РАЗЫСКИВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ

гр. Мухатова Талгата Саргужаевича, умершего 25.05.2026 года. Обращаться со дня опубликования объявления в нотариальную контору, расположенную по адресу: Мангистауская обл., г. Актау, 5 мкр., дом 7, офис 2, тел. +7771 6555787.

Нотариус г. Актау Тилеукулова А. Д.

РАЗЫСКИВАЕТ НАСЛЕДНИКОВ

гр. Сатханова Утебая, 07.11.1955 г/р, место рождения Атырауская обл., умершего 08.02.2026 года. Наследников или лиц, имеющих информацию о месте нахождения таковых, прошу обращаться в течение одного месяца после опубликования объявления по адресу: Мангистауская обл., г. Актау, 12 мкр., 72/б, каб. 4, тел. +7705 8830330.

ТОО «Бузачи Нефть»

СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОБЩЕСТВЕННЫХ СЛУШАНИЙ

в форме открытого собрания по Проекту «Дополнение к Групповому техническому проекту на строительство 16-ти эксплуатационных скважин проектной глубиной 1200 (±250) метров на месторождении Каратурун Восточный, в части включения в проект дополнительной буровой установки ZJ-30 к имеющимся буровым установкам» раздел ООС к нему и План мероприятий по охране окружающей среды.

Дата, время и место проведения общественных слушаний: 8 сентября 2026 года в 11:00 часов, по адресу: Мангистауская область, село Шебир, в здании Дома культуры.

Географические координаты участка и географические координаты территории воздействия: 45°21,54" с. ш. 52°19,41" в. д.

Наименование и контактные данные заказчика: ТОО «Бузачи Нефть», г. Актау, микрорайон 13, здание 32В, тел. 8 (7292) 290–211; БИН: 0931240001487, эколог: Тажмуратова Кунсулу, телефон 87775996014.

Наименование и контактные данные разработчика: ТОО «НПЦ», БИН: 010140003415, г. Актау, 5 мкр., здание 5 «Г».

Ссылка на онлайн-подключение: <https://us05web.zoom.us/j/85636030609?pwd=pWxviJs0NyVvSLDlPRjx5mQoJXV7lW.1>

Идентификатор конференции: 856 3603 0609, Код доступа: 9SG91W

Наименование местного исполнительного органа и контактные данные лица, ответственного за организацию общественных слушаний: ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Мангистауской области», отдел экологической экспертизы проектов – главный специалист Базарбай С. С., эл. почта: s.bazarbay@mangystau.gov.kz, тел. 8 (7292) 43-10-88; 8 (778) 113-9897.

Замечания и предложения принимаются на сайте <https://ndbecology.gov.kz/> и s.bazarbay@mangystau.gov.kz.

Документация по проекту размещена на сайте Информационная система <https://ndbecology.gov.kz/>, и интернет-ресурсе <https://www.gov.kz/memleket/entities/mangystau-eco/documents/>.

ПРОДАЕТСЯ

автомобиль Lada Granta

2016 г/в, объем двигателя 1,6 л, топливо: газ / бензин, коробка передач – механическая (МКПП), цвет белый. Телефон 8 778 915 1588.

Редакция не несет ответственности за содержание, стилистику и орфографию рекламных материалов. Редакционная правка не проводится.